

volatelka neprávem poukazuje na rozhodnutí čís. 1251 sb. n. s., v němž šlo jen o propuštění jednoho ze směnečných spoludlužníků ze směnečného závazku. Propuštění toto nedotklo se postižných nároků, ostatním spoludlužníkům dle §u 896 obč. zák. příslušejících. Za to vzdání se zástavy má za následek, že další knihovní břemena automaticky s výmazem práva zástavního postoupí do přednějšího pořadí, čímž postižní nároky ohledně věci v zástavu dané v podstatě své bývají zmařeny a to právě chce zákon zameziti v případech, kde rukojmí přejímá závazek rukojemství vzhledem k tomu, že je tu ještě ručení zástavou. K bodu 2.: Z toho, co řečeno, jest zároveň patrné, že stěžejní zásada §u 1360 obč. zák. jest, jak nižší soudové správně uvádějí, jen speciálním použitím všeobecné zásady §u 863 obč. zák., že totiž v právním životě platí zásada poctivosti a bezelstnosti. Není tedy závady, by dle §u 7 obč. zák. nebylo zásady §u 1360 použito i tehdy, kdy závazek rukojemský převzat byl za vědomí hlavního dlužníka i věřitele jen pod tou podmínkou, že současně hlavní dlužník podepíše prohlášení k záznamu práva zástavního na jeho realitách způsobilé, tak aby kdykoliv dle potřeby za pohledávku rukojmím zaručenou mohlo býti zřízeno zástavní právo na určité realitě. Tudíž i na případy, kde v době převzetí závazku rukojemského bude založen pouze titul k nabytí práva zástavního (§ 449 obč. zák.), vztahovati dlužno ochranu §u 1360 obč. zák. Kdy a za jakých okolností na základě tohoto titulu došlo ke knihovnímu zápisu, jest pro posouzení otázky, zda lze použití předpisu §u 1360 obč. zák., nezávažno. K bodu 3.: Odvolací soud zcela správně dovedil, že dovolatelka v roce 1921 nabyta sporné směnečné pohledávky způsobem obecnoprávním a že tedy má místo předpis §u 1396 obč. zák., dle něhož spořitelna v K. nemohla na žalovanou záložnu převést více práv než sama měla. Zda později došlo i k převodu směnečněprávnímu, jest pro věc nerozhodno, ježto mezi tím právoplatně vzešel žalující straně nárok o § 1360 obč. zák. opřený. Dovolatelka sama doznává, že tehdy v roce 1921 měla zájem na tom, aby se svou kontokorentní pohledávkou 200.000 Kč, v pořadí ze dne 22. března 1921 na realitách manželů Š-ových zajištěnou, pokročila ku předu a že proto, přejímajíc od spořitelny v K. směnečný dluh těchto manželů 67.517 Kč s příslušenstvím, kladla si podmínkou transakce výmaz směnečné pohledávky, správně řečeno práva zástavního za ni na týchž realitách v dřívějším pořadí ze dne 12. března 1921 váznoucího, chtějíc se ohledně oné postoupené směnečné pohledávky krýti jen na žalobkyni jako rukojmím. Tím dovolatelka již od prvopočátku zamýšlela na úkor žalobkyně dosíci pro sebe vlastně dvojité úhrady směnečné valuty, od ní jen jednou zapravené, kteréžto jednání právem jest označiti jako nedovolený čin přičící se zásadě §§ 863 a 1360 obč. zák.

Čís. 5628.

Závodní výbory (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n.).
Rozhodčí komise není oprávněna rozhodovati o přípustnosti propuštění členů závodního výboru z důvodů §u 82 živn. řádu.

Urážky spoludělníků jsou důvodem k propuštění, ať se staly v závodě, nebo mimo závod, z důvodů politických nebo jiných, jen jsou-li s to ohroziti klidné spolužití zaměstnanectva a zdárný chod závodu.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1926, Rv I 1814/25.)

Žalobkyně, dělnice v továrně žalované firmy, byla ze služby propuštěna, ježto urážela spoludělnice v továrně. Žalobkyně byla náhradnicí závodního výboru, a rozhodčí komise nedala souhlasu k jejímu propuštění z práce. Žaloba, již domáhala se žalobkyně na žalované zaplacení mzdy za dobu po propuštění, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Právnímu posouzení vytyká dovolatelka, že odvolací soud neprávem pokládá za nepotřebné svolení rozhodčí komise k jejímu propuštění, stalo-li se toto z některého z důvodů §u 82 živn. ř.; míní dále, že rozhodčí komise dodatečně právoplatně rozhodla, že svolení k jejímu propuštění nedává, tento nálezn komise že je pro soud vížící, takže podle výroku komise trvá ještě její pracovní poměr u žalované firmy a nemůže býti zrušen nezákonným propuštěním, pokud k němu rozhodčí komise nedá nového souhlasu. Dovolatelka však přehlíží, že rozhodčí komise rozhoduje dle §u 26 zákona o závodních výborech ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n. mimo jiné o stížnostech dle §u 22 zákona toho podaných, tedy, jde-li o propuštění člena závodního výboru jenom tehdy, stalo-li se propuštění z důvodu, neuvedeného v §u 82 živn. řádu (srov. sb. n. s. s. čís. 1948, 2374). Stížnost podala žalobkyně jen do toho, že byla propuštěna proto, že 11. listopadu 1924 v nové brusírně se znesvářila s dělnicí B-ovou a ji urazila. Jen tento důvod byl předmětem rozhodování rozhodčí komise. Ve sporu však uvedla žalovaná firma námitkou další důvod k propuštění žalobkyně, který po oné prvé urážce spoludělnice se stal a který teprve zavládal příčinu k propuštění žalobkyně, když tato byla následkem prvé urážky spoludělnice přeložena z nové brusírny do staré brusírny. Žalovaná totiž namítla, že propustila žalobkyni pro urážky spoludělnice J-ové a K-ové, kterých se dopustila žalobkyně po přeložení do staré brusírny. Tento druhý důvod propuštění nebyl ani předmětem rozhodování rozhodčí komise, proto výrok rozhodčí komise, třeba právoplatný, neváže soud ohledně přípustnosti propuštění. Z jiného důvodu o tomto novém důvodu propuštění, protože jde o důvod dle §u 82 živn. řádu, nebyla ani rozhodčí komise příslušna rozhodovati (§ 22 a 26 zákona o závodních výborech), a také o něm nerozhodla. Proto není potřebí obíratí se otázkou, zda výrok rozhodčí komise má povahu výroku rozsudího či povahu výroku úřadu správního a zda podléhá přezkoumání řádným soudem, jak míní žalovaná v dovolací odpovědi. Rovněž neprávem míní dovolatelka, že zjištěné urážky spoludělnic netvoří důvodu k propuštění dle §u 82 živn. ř. proto, že urážky se nestaly v závodě. Vždyť sama dovolatelka správně poukazuje k účelu §u 82

živn. řádu, že urážení spoluzaměstnaných jest stanoveno za důvod k propuštění z ohledu na zajištění klidu v závodě, nerušeného jeho chodu a klidného spoluzití zaměstnanectva, jehož je potřebí k zdárnému chodu práce. Dle zjištění nižších soudů volala žalobkyně na spoludělnice J-ovou a K-ovou, když šly do dělnické schůze »zrádkyně dělnictva« a ve schůzi jim nadala »špinavců špinavých a nestyd nestydatých«. Urážky týkají se samého poměru spoludělnic v závodě a jsou proto s to klid v závodě a klidné spoluzití zaměstnanectva ohrožovati, takže je za důvod propuštění dle ř. 82 živn. ř. a ř. 22 o závodních výborech lze pokládati. Nerozhoduje, zda stala se urážka v podniku, či mimo něj, zda stala se z důvodů politických, či jiných, nýbrž jen, zda je s to ohroziti klidné spoluzití zaměstnanectva a zdárný chod závodu. Že tomu tak, tomu nasvědčuje nejen povaha urážek, nýbrž i to, že dělnice uražené si u správy závodu stěžovaly a tato k ochraně jejich před výpady žalobkyně ji propustila, když před tím marně užila mírnějšího prostředku, aby se žalobkyně urážek spoludělnic varovala.

Čís. 5629.

Vyhověl-li procesní soud první stolice žalobě o rozluku z jednoho z uplatněných důvodů, nezabývav se důvodem dalším, jest na odvolacím soudě, neuznal-li onoho důvodu, by se zabýval i s důvodem druhým, třebaž žalobce se z rozsudku prvního soudu neodvolal.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1926, Rv I 1815/25.)

Žalobce žaloval o rozluku manželství pro nepřekonatelný odpor a při ústním jednání uplatnil dále ještě hluboký rozvrat. Procesní soud první stolice shledal opodstatněným rozlukový důvod nepřekonatelného odporu a žalobě vyhověl. Odvolací soud k odvolání žalované žalobu zamítl a uvedl v otázce, o níž tu jde, v důvodech: Žalobce uplatňoval sice také hluboký rozvrat, tento důvod však prvním soudem ponechán bez povšimnutí. Jelikož žalobce odvoláním rozsudek první stolice nenapadá, ba ani ve svém sdělení odvolacím o neúplnosti řízení ani se nezmiňuje, nemožno odvolacímu soudu dle ř. 462 c. ř. s. v tom ohledu sjednati nápravy.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolání nelze upřítí oprávnění, pokud dovolatel vytýká, že ani odvolací soud nevyšetřil z úřední povinnosti dále jim uplatňovaného důvodu rozlukového podle ř. 13 lit. h) rozluk. zákona. Soud druhé stolice neposoudil věc správně, když, dospěv právem k úsudku, že se žalobce nemůže dovolávati rozlukového důvodu dle ř. 13 písm. i) rozl. zák., měl za to, že mu vzhledem k ustanovení ř. 462 c. ř. s. není dovoleno zabývati se rozlukovým důvodem dle ř. 13 písm. h) rozl. zák., že-